

10. 12. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nezákonnost změření překročení rychlosti radarem soukromého subjektu

Na jaře tohoto roku rozhodoval Krajský soud v Hradci Králové opět ve věci, jejímž meritem bylo posouzení toho, zda doklad o změření překročení rychlosti z radaru ve vlastnictví soukromoprávního subjektu je důkazem získaným v souladu s právními předpisy či nikoliv. Svým rozhodnutím pak předmětný soud opět jasně poukázal na meze a způsob výkonu veřejné moci v intencích ústavního pořádku ČR.

Historie

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25.4.2014, sp.zn. 51 A 7/2013, kterému se věnuje tento článek, není prvním rozsudkem, který tento soud ve věci zákonnosti důkazu - výsledku měření rychlosti soukromoprávním subjektem - vydal.

Již v roce 2007 tento soud vydal nejméně dva rozsudky (sp.zn. 51 Ca 7/2007 ze dne 31.5.2007 a sp.zn. 51 Ca 13/2007 ze dne 18.12.2007), v nichž se rovněž zabýval tím, zda doklad o měření rychlosti pořízený soukromým subjektem je zákonným důkazem pro přestupkové řízení či nikoliv.

Skutkově se jednalo o případy, kdy byl řidič vozidla potrestán za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, kterého se měl dopustit tím, že překročil nejvyšší povolenou rychlost v daném místě. Zásadním důkazem o tomto protiprávním jednání pak byl doklad o měření spolu s fotografií, který byl však pořízen soukromým subjektem - společností s ručením omezeným - na základě smlouvy o provádění úředního měření uzavřené s místním územně správním celkem. Dle této smlouvy tato soukromá společnost prováděla měření rychlosti silničních vozidel.

V obou případech uznaly správní orgány prvního stupně na základě dokladu o měření účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku a odvolací správní orgán odvolání účastníka řízení v obou případech zamítl. Proti těmto rozhodnutím pak účastníci v obou případech brojili správní žalobou, jejíž podstatou byla argumentace, že doklad o měření je nezákonným důkazem. V obou případech pak dal krajský soud žalobcům za pravdu a rozhodnutí správních orgánů zrušil. V odůvodnění pak uvedl, že podle ustanovení § 79 odst. 8 zák. č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) je k měření rychlosti vozidel oprávněna pouze policie a obecní policie; obecní policie přitom postupuje v součinnosti s policií[1]. Dále se pak v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, sp.zn. 51 Ca 13/2007 explicitně uvádí: *„Tento speciální zákon upravující provoz na pozemních komunikacích tak zcela jasně stanoví, které orgány veřejné správy zmocňuje k tomu, aby měřily rychlost vozidel na nich.“* Vzhledem k tomu, že žádný soukromý subjekt, resp. ani žádný veřejnoprávní subjekt nad rámec policie a obecní policie, není dle předmětného ustanovení zákona o silničním provozu oprávněn měřit rychlost, pak jakýkoliv doklad o měření vyhotovený soukromým subjektem nelze použít jako důkaz, neboť byl získán v rozporu s právními předpisy. Krajský soud dále poukazuje na smlouvu mezi soukromou osobou a obcí, ze které vyplývá, že odměna za měření rychlosti je stanovena jak pevnou částkou, tak procentním podílem z pokut a v této souvislosti uvádí: *„A právě zde nastává ten okamžik, kdy je možno pochybovat při popsané spolupráci, jako v daném případě, o naplnění takových zákonných požadavků, jakými jsou rovnost procesních práv účastníků řízení či nestrannost. Tyto základní principy správního řízení jsou totiž zatlačovány hmotnou zainteresaností na postihu obviněného z přestupku ze strany objednatele měření i jeho dodavatele a v neposlední řadě i věc vyřizujícího úředníka.“*

V obou případech byla podána ze strany správního orgánu proti rozhodnutí krajského soudu kasační stížnost, která však byla v obou případech zamítnuta (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2.4.2008, sp.zn. 1 As 12/2008 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.4.2008, sp.zn. 7 As 39/2007). Nejvyšší správní soud se tedy ztotožnil s argumentací krajského soudu, že doklad o měření pořízený soukromým subjektem, jež byl podkladem pro závěr o spáchání přestupku účastníka řízení, nebyl získán v souladu s právními předpisy a nebylo možno jej v předmětném řízení o přestupku zákonným způsobem použít.

Novum aktuálního případu

Případ rozhodnutý rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25.4.2014 byl oproti shora uvedeným případům odlišný v tom, že rychlost byla změřena stacionárním radarem, který byl sice ve vlastnictví soukromoprávního subjektu, ale byl provozován městem Turnov na základě smlouvy o nájmu zařízení a o poskytování služeb. Krajský soud však dospěl k závěru, že jde materiálně o totožné situace jako uvedeno výše a že nájemní smlouva slouží pouze k obcházení principu, podle něhož zapojení soukromé společnosti do výkonu veřejné správy bez zákonného zmocnění není možné. K tomuto závěru soud přivedl důkaz samotnou nájemní smlouvou, ze které krajský soud vyvodil zejména, že (a) nájemní smlouva nenaplnuje základní znak nájemní smlouvy, a to přenechání věci nájemci, jelikož nájemce si stacionární radar nepřebírá ke svému výlučnému užívání, ale nadále je limitován součinností s pronajímatelem, který jej má neustále pod svým dohledem, a to včetně samotného měření, a tedy participuje na úkonech měření (b) nájemné je tvořeno i částkou ve výši 60 % z uhrazených pokut a (c) naměřenými údaji nedisponuje výlučně nájemce. Vzhledem k těmto zjištěním uzavřel, že z nájemní smlouvy neplyne pro nájemce jinak tak zcela běžná a typická práva pro nájemní vztah, neboť je vzdor ní při výkonu své úřední činnosti nadále závislý na pronajímateli. Proto krajský soud setrval na své dosavadní judikatuře podpořené i výše uvedenými rozsudky Nejvyššího správního soudu.

Pro úplnost je nutné uvést, že i proti tomuto rozsudku byla podána kasační stížnost, o které však nebylo do vydání tohoto článku rozhodnuto.

Závěr

Z výše uvedeného lze tedy uzavřít, že ustanovení § 79a zákona o silničním provozu je správními soudy vykládáno úzce, a to plně v souladu s jeho jazykovým výkladem, ale i v souladu s ústavně právními limity výkonu veřejné moci. Různorodá snaha o přenesení působnosti veřejné moci při

výkonu oprávnění měřit rychlost vozidel na soukromoprávní subjekty tedy stále nenachází oporu v rozhodovací praxi správních soudů a důkazy takto zajištěné je nutné považovat za nezákonně získané.

Mgr. Bc. Adam Hlaváč,
advokát

[Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.](#)

Pardubice-Dražkovice 181
533 33 Pardubice

Tel.: +420 466 310 691

Fax: +420 466 310 691

e-mail: advokati@advokatijelinek.cz

[1] Nyní § 79a zákona o silničním provozu: „Za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií.“

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)